

ПРИМЕРЕН ТЕСТ (С ОТГОВОРИ)

„Български език и професионална терминология на български език“

(за установяване на владенето на български език и професионална терминология на кандидати за придобиване на медицинска специалност)

I част

I. В изреченията има пропусната част. Само един от посочените отговори е правилен.

Отбележете го! – 15 т.

1. Сложих набързо в един сак.....
 - а) две панталони, две тениски и две шалчета.
 - б) два панталони, две тениски и две шалчета.
 - в) два панталона, две тениски и две шалчета.
 - г) два панталона, два тениски и два шалчета.

2. Опитах се да обясня, но те не разбраха.
 - а) им / ме
 - б) ги / ми
 - в) му / ме
 - г) им / ми

3. През време търсеше изход от създалата се ситуация.
 - а) цяло / никакъв
 - б) цялото / някой
 - в) цяло / някакъв
 - г) цялото / някакъв

4. – Мила ще ти даде ли списанията?
- Не,
 - а) няма да ме ги даде.
 - б) няма да ми ги даде
 - в) няма да ми я даде
 - г) няма да ме я даде

5. Той нямаше време, му беше необходимо.
 - а) такова / колкото
 - б) / толкова / колкото
 - в) только / колко
 - г) только / каквото

6. Отивам в офиса и веднага започвам работа. Щом в офиса, веднага работа.
 - а) отивам / започна
 - б) отида / започна
 - в) отивам / започва
 - г) отида / започвам

7. Ани и Милена не се чувстват добре. главата, ушите.
 - а) боли ги / болят ги
 - б) боли ги / боли ги
 - в) болят ги / болят ги
 - г) боли я / болят я

8. – Запознай се с колегата!
 - познавам.
 а) Тях ги
 б) Тя я
 в) Него го
 г) Него
9. Отивам до книжарницата за тетрадки на детето ми. Винаги аз купувам.
 а) ги / му
 б) му / ги
 в) му / я
 г) я / му
10. Реших през ваканцията да отида в Рила. Преди никога там.
 а) не ходил бях
 б) не ходих
 в) не съм бил ходил
 г) не бях ходил
11. Човек трябва сам да се грижи за здраве.
 а) неговото
 б) негово
 в) своето
 г) свое
12. Те не знаеха за тази среща. Ако знаеха, сигурно
 а) щяха да отидат.
 б) щели да отидат.
 в) щяха да отидоха.
 г) щели да отишли.
13. Когато бях студентка, по цял ден в библиотеката.
 а) четох
 б) четях
 в) четех
 г) чела съм
14. Гостите бяха и в хотела.
 а) посрещнани и настанени
 б) посрещнати и настанети
 в) посрещнани и настанети
 г) посрещнати и настанени
15. Христо, много упорито ако искаш да имаш успех.
 а) трябваш да работиш
 б) трябва да работи
 в) трябва да работиш
 г) трябваше да работи

ОТГОВОРИ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	А	Г	Б	Б	Г	А	А	Б	Г	В	А	Б	Г	В

II. Попълнете в текста липсващите думи, като изберете една от предложените за всяка позиция! – 30 т.

Желязото е един от най-важните минерали за човешкото здраве. Всички човешки клетки /1/ _____ желязо, но то се намира най-вече в червените кръвни клетки. /2/ _____ за здравето от наличието на /3/ _____ желязо в /4/ _____ са големи. Тъй като не се /5/ _____ от тялото, минералът трябва да се набавя /6/ _____ храната и хранителни добавки. Желязото се съдържа в много храни, но от растителните източници не се /7/ _____ толкова добре, /8/ _____ от животинските.

Желязото играе важна роля за /9/ _____ на имунната система. То насърчава производството на хемоглобин, който /10/ _____ кислород на увредените клетки, тъкани и органи и е необходим за способността на организма да се /11/ _____ с болести и инфекции. Ниските нива на желязо може /12/ _____ на лечебния процес. Желязото може да помогне за /13/ _____ с необяснимата умора, която може /14/ _____ както жените, така и мъжете. Желязото е полезно за лечение на анемия, един от най-честите хранителни /15/ _____ .

1. а) съдържат
б) притежават
в) образуват
г) отделят	2. а) предимствата
б) вредите
в) ползите
г) щетите	3. а) много
б) недостатъчно
в) излишно
г) достатъчно
4. а) органите
б) организма
в) сърцето
г) костите	5. а) произвежда
б) отделя
в) възприема
г) осигурява	6. а) през
б) чрез
в) с
г) на
7. а) пренася
б) произвежда
в) отделя
г) усвоява	8. а) колкото
б) като
в) колко
г) където	9. а) защитаването
б) нарушаването
в) укрепването
г) увреждането
10. а) синтезира
б) осигурява
в) дава
г) приема	11. а) предпазва
б) защитава
в) стимулира
г) бори	12. а) да навредят
б) да помогнат
в) да предпазят
г) да насърчат
13. а) отнемане
б) премахване
в) справяне
г) предпазване	14. а) да подпомогне
б) да засегне
в) да влоши
г) да ускори	15. а) ползи
б) липси
в) излишъци
г) дефицити

ОТГОВОРИ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	B	Г	Б	A	Б	Г	A	B	Б	Г	A	B	Б	Г

III. Посочете синонима на подчертаната част! – 5 т.

1. Желязото **играе** важна роля за укрепването на имунната система.
 - а) има
 - б) представлява
 - в) изпълнява
 - г) приема

2. Начинът ни на живот оказва съществено **въздействие** върху здравето на мозъка и нервната система като цяло.
 - а) предизвикателство
 - б) контролиране
 - в) действие
 - г) влияние

3. Ревматичната болест е **следствие** от нелекувана или недоизлекувана инфекция на гърлото и горните дихателни пътища.
 - а) нарушение
 - б) резултат
 - в) предразположение
 - г) отражение

4. Болка и затруднено преглъщане, **придружени** с висока температура, са първите признаци на възпаленото гърло.
 - а) съпътствани
 - б) разпространени
 - в) усложнени
 - г) възпалени

5. Рибеното масло **допринася** за поддържането на нормалната функция на мозъка, зрението и сърцето.
 - а) влияе
 - б) осигурява
 - в) способства
 - г) участва

ОТГОВОРИ:

1	2	3	4	5
В	Г	Б	А	В

II част

I. Попълнете празните места с антоними на дадените в скоби думи! – 10 т.

1. Желязото е (вредно)..... за лечение на анемия.
2. Повечето хора имат значителен (излишък) на магнезий.
3. Алергията е най- (рядко)..... разпространеното хронично заболяване, засягащо децата.
4. Дискомфортът в зоната на пъпа е сигнал, който свидетелства за (отсъствие) на възпаление, чревни спазми и функционални нарушения.
5. Фолиевата киселина, (ненужна) за деленето на клетките, може да потисне алергичните реакции.
6. Слънцето влияе много (отрицателно) както на тялото, така и на духа.
7. Аргановото масло (изсушава) и омекотява кожата.
8. Витамин Е (застрашава) клетките на главния мозък от различни (благоотворни) въздействия. Той притежава (ниска) антиоксидантна активност.

ОТГОВОРИ:

1	2	3	4	5
полезно	дефицит	често	наличие	необходима
6	7	8	8	8
положително	овлажнява	предпазва	вредни	висока

II. Образувайте съгласувани словосъчетания от дадените в скоби несъгласувани. Членувайте там, където е необходимо! – 15 т.

Едно от веществата с чудодейно действие върху (**човек, организъм**)..... е витамин Е. През 1936 г. учени успяват да изолират в достатъчно чист вид витамина от маслото на (**пшеница, зародиш**)....., а в последствие да разшифроват неговата (**химия, формула**)..... .

Витамин Е има особено важна роля за (**репродукция, способности**)..... както за (**мъж, организъм**)....., така и за (**жена, организъм**)..... .

Като мощен антиоксидант витамин Е участва активно в антирадикаловата защита на организма. Той предпазва кожата и косата от (**вреда, въздействие**)..... на (**свобода, радикали**)..... върху тях. Той противодейства на образуването на т.нар. (**старост, пигментация**)..... на кожата.

Не са малко учените, които смятат, че витамин Е е активен само при (**вътре, прием**)....., а не при (**място, приложение**)..... . Това твърдение се подкрепя от факта, че има определен синергизъм между веществата с (**антиоксидант, активност**) В организма на човека (вит.С, вит.В 3, вит.А, селен и др.). Приема се, че необходимата (**ден, доза**)..... вит. Е за (**здраве, човек**) е 15 – 30 мг.

ОТГОВОРИ:

човешкия организъм; пшеничния зародиш; химична формула; репродуктивните способности; мъжкия организъм; женския организъм; вредното въздействие; свободните радикали; старческа пигментация; вътрешен прием; местно приложение; антиоксидантна активност; дневна доза; здравия човек.

III. Попълнете диалога! Използвайте подходящи според смисъла глаголи в императивна форма! – 10 т.

Пациент: - Добър ден, д-р Костова! Не се чувствам добре от няколко дни. Моля, _____ ме и ми _____ какво ми е!

Д-р Костова: - _____, _____ на стола и ми _____ точно какво Ви е!

Пациент: - От три дни имам болки в гърдите, трудно дишам, изпотявам се, не мога да спя.....

Д-р Костова: - Моля, _____ до кръста и _____ на кушетката, за да Ви преслушам. _____ дълбоко, сега не _____! _____ широко устата, за да видя гърлото Ви. Станете и се облечете. Не се притеснявайте, нямате сериозно заболяване, само летен грип.

ОТГОВОРИ:

прегледайте; кажете; заповядайте; седнете; обяснете; съблечете се; легнете; дишайте; дишайте; отворете.

IV. От съществителното име в скоби образувайте правилния глагол. ⇨ 15 т.

Освен че (доставка).....енергия, бананите (помощ).....за предпазване и преодоляване на редица болести. Хора, които (страдание)от депресия, се (чувство)..... по-добре след изяждане на един банан. Причината за това е съдържащият се в бананите триптофан, който се (превръщане)..... в организма в серотонин. Серотонинът отпуска и (подобрене)..... настроението. Освен това бананите (съдържание)..... витамин В6, който (регулация)..... нивото на кръвната захар, което също може да (влияние)..... на настроението. Бананите са богати на желязо, което може да (стимулация).....производството на хемоглобин в кръвта.

Неблагоприятна роля в усвояването на калция (игра)..... прекомерната консумация на сол, кафе, алкохол. Утилизирането на елемента се (понижение) и в резултат на физически или емоционален стрес. Количеството на калция, който (циркулация) в кръвта, има важна роля в човешкия организъм. (Участие) в предаването на нервните импулси между клетките на нервната тъкан и тези на мозъка. Той (активност)ензимите, участващи в синтеза на невромедиаторите.

ОТГОВОРИ:

доставят; помагат; страдат; чувстват; превръща; подобрява; съдържат; регулира; влияе; стимулира; играе; понижава; циркулира; участва; активира.